

BEZINNINGSDAG

10 november 2012

te LEERSUM

Toespraak door de heer A.W.C. van Dijk

Wij willen met elkander enkele verzen lezen uit Hebrëen 3, namelijk vers 12-19:

“Ziet toe, broeders, dat niet te eniger tijd in iemand van u zij een boos ongelovig hart, om af te wijken van den levenden God;

Maar vermaant elkander allen dag, zolang als het heden genaamd wordt, opdat niet iemand uit u verhard worde door de verleiding der zonde.

Want wij zijn Christus deelachtig geworden, zo wij anders het beginsel van dezen vasten grond tot het einde toe vast behouden;

Terwijl er gezegd wordt: Heden, indien gij Zijn stem hoort, zo verhardt uw harten niet, gelijk in de verbittering geschied is.

Want sommigen, als zij die gehoord hadden, hebben Hem verbitterd, doch niet allen die uit Egypte door Mozes uitgegaan zijn.

Over welke nu is Hij vertoornd geweest veertig jaren? Was het niet over degenen die gezondigd hadden, welker lichamen gevallen zijn in de woestijn?

En welken heeft Hij gezworen dat zij in Zijn rust niet zouden ingaan, anders dan dengenen die ongehoorzaam geweest waren?

En wij zien dat zij niet hebben kunnen ingaan vanwege hun ongelooft.”

Dat laatste, namelijk “dat zij niet hebben kunnen ingaan vanwege hun ongelof”, wordt gezegd van het volk Israël in de woestijn.

Het ongelof is de grootste zonde die vergeven kan worden. Als we al de zonden die de wereld zou doen, bij elkander optellen – en ik noem maar degenen die het meest bekendgestaan hebben om hun verschrikkelijke zonden (neem Nero, Hitler), al de zonden van die twee mensen bij elkaar zijn niet zo groot als de zonde van het ongelof. En daar moeten wij nu door genade achterkomen. Dat is het ontdekkende werk van de Heilige Geest. Als de Heere door Zijn Geest in iemand gaat werken, gaat Hij niet eerst geloof werken, maar dan gaat Hij ons leren dat wij geen geloof hebben.

Vooraf wil ik eerst enkele opmerkingen maken: Zolang een mens onder de wet verkeert, verkeert hij onder het ongelof. Het geloof begint in de ziel te werken op het moment dat Christus in zijn hart wordt geopenbaard, eerder niet; eerder heeft hij geen geloof. In de inwendige krachtadige roeping wordt het verstand verlicht om Christus in de belofte van het Evangelie te kennen, en wordt tegelijkertijd het hart als het ware omgewend. De wil wordt omgebogen om dat aanbod aan te nemen – dat is het geloof. Geloof is alles voor waarachtig houden wat ons God in Zijn Woord geopenbaard heeft. Ongeloof is alles voor leugenachtig houden wat God in Zijn Woord geopenbaard heeft. Het geloof is een aannemen van Christus; het ongelof een verwerpen van Christus. Dat is een ontzettend iets. Dus zolang een mens dat geloof niet heeft, verkeert hij in de staat van ongelof. Dat heeft consequenties; het betekent dat er onder de wet geen enkele werkzaamheid kan zijn die de Heere kan behagen.

En nu moet ik een opmerking maken, omdat ik merk dat er soms wel eens verwarring is over het sterven aan de wet en de afsterving van de oude mens. Paulus schrijft over het sterven aan de wet in de Romeinenbrief en in de Galatenbrief. De afsterving van de oude mens is iets heel anders; de afsterving van de oude mens is een vrucht van het rechtvaardigend geloof (Zondag 33 van de Catechismus), een vrucht van de dankbaarheid.

Het is moeilijk te vatten voor een mens dat je op hetzelfde moment bedroefd kan zijn en toch verheugd; en dat je verblijd kan zijn in God en toch bedroefd. Kijk, dat is een wisselwerking; de afsterving van de oude mens en de opstanding van de nieuwe mens is een proces wat tegelijkertijd plaatsvindt. Maar het sterven aan de wet is iets heel anders: dat is sterven aan je eigengerechtigheid, dat is sterven aan al je pogingen om je met God te verzoenen. Dus onder de wet en in de staat van het ongeloof kan er ook geen ware droefheid naar God zijn, kan er ook geen waarachtig berouw zijn. Dat wordt ook vaak verward. Een ware droefheid naar God is geen werk der wet, dat is een werk van het Evangelie; dat is Evangelische droefheid dat wij God, Die onze Vader in Christus geworden is, bedroefd hebben door onze zonden.

De Heere zegt in Zijn Woord dat de Heilige Geest zal komen en de wereld zal overtuigen van zonde. Er kan heel veel overtuiging van zonde in ons leven zijn, zodat we een walging van onszelf lijken te hebben. Maar als we geen overtuiging hebben van ons ongeloof, van onze verwerping van Christus, hebben we nog geen enkele ware overtuiging gekregen. Want dat is het kernpunt, het punt waar het op aankomt. De Heilige Geest heeft in Johannes 16 op laten tekenen: de wereld overtuigen “van zonde, omdat zij in Mij niet geloven.” Ik heb al gezegd: “Het ongeloof is een verwerpen van Christus.” En nu kun je alleen maar Christus verwerpen als Hij je aangeboden wordt. En Christus wordt ons aangeboden in de beloften van het Evangelie. Een kerkgenootschap, een kerkverband, waar het aanbod van genade niet verkondigd wordt, is geen gemeente van Christus. Een prediker die het aanbod van genade, die Christus niet vol en van harte en welgemeend aanbiedt aan de grootste der zondaren en de grootste der goddelozen, is geen dienaar van het Evangelie. Want als Christus ons niet aangeboden zou worden, zouden we ook niet om ons ongeloof veroordeeld kunnen worden. De heidenen zullen niet veroordeeld worden om het ongeloof, want die hebben Christus nooit aangeboden gekregen; de heidenen zullen geoordeeld worden overeenkomstig de ingeschapen

wet, maar die onder het Evangelie verkeren, zullen geoordeeld worden overeenkomstig dat Evangelie.

Als de Heere door Zijn Geest in iemand gaat werken, en iemand stilzet op zijn weg, verandert er heel wat in zijn leven; dan krijgt hij iets te zien van waar hij tot nog toe in geleefd heeft, dan krijgt hij te zien wat er mís is in zijn leven.

Ik ga proberen aan te tonen hoe de Heilige Geest werkt, en hoe die mens daar tegenin werkt. De Heilige Geest wil ons naar de diepte voeren, Die wil ons afbrengen van alles wat van onszelf is. Maar de mens wil naar de hoogte, die wil opbouwen. De werkzaamheid van de Heilige Geest en de werkzaamheid van de mens strijden tegen elkander. De mens probeert zich wat op te knappen, die probeert wat verkeerd gegaan is in zijn leven, goed te maken. Dat kan hij echter niet goedmaken, maar daar moet hij achtergebracht worden. En daar gaat de Heilige Geest de uitverkorenen aan ontdekken.

Van nature rent een mens door op het pad des verderfs, maar dan wordt hij ineens stilgezet. Dat kan op verschillende manieren; de Heilige Geest gebruikt verschillende middelen om een mens stil te zetten. Ik heb eens van iemand gehoord, dat hij in zijn godsdienstige loopbaan stilgezet werd met de tekst: “Zie, de Rechter staat voor de deur.” En dan stáát de Rechter ook voor de deur, en die Rechter komt om recht.

Nu zijn er verschillende mogelijkheden en middelen die de Heilige Geest gebruikt, maar de werkzaamheden die eruit voortvloeien, kunnen zulke hartelijke werkzaamheden zijn. Want dan ziet hij wat verbroken is in zijn leven, dan ziet hij die gescheiden staat tussen God en zijn ziel. En dat ís wat, daar moet je niet te licht over denken! Als je daar nog nooit een traan over gelaten hebt, ben je verschrikkelijk onverschillig. Als je nog nooit een nacht wakker hebt gelegen vanwege die gescheiden staat tussen God en je ziel, ben je ontzettend roekeloos, en dan leef je door alsof er geen God is. Dan kun je wel een mooie belijdenis hebben, maar je gelooft in feite niet wat God in Zijn Woord zegt.

Maar al die werkzaamheden, dat zoeken, dat schreien, dat kermen, dat roepen tot God: “O Heere, ik ben onbekeerd, bekeer mij toch”, al die werkzaamheden, die eenzame plaatsen waar niemand van weet dan God en je ziel alleen, dat je daar je nood uitschreeuwt voor God: “Ik ben Góð kwijt, álles kwijt” (en inderdaad, als je God kwijt bent, bèn je alles kwijt); al zou je al het goed van dit leven bezitten, dat kan aan God het rantsoen niet betalen, want God eist een volkómen gerechtigheid, een volkómen onderhouding van de wet; er mag niets aan ontbreken. Al die werkzaamheden kunnen God niet behagen. Waarom niet? Omdat er geen gelóóf is, die persoon heeft geen kruimeltje geloof; “en zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen.”

Nu kan het zijn dat er een moment in iemands leven komt dat hij enigszins aan het eind van zichzelf komt, dat hij als het ware de moed opgeeft, en dat er een heenwijzing komt naar een Ander Die kán betalen; een mógelijkheid dat er Iemand is Die de totale schuld van hem kan betalen. Dat wordt in de leer genoemd: de ontsluiting van de weg der verlossing. Dat is geen Bijbelse term. Wij moeten proberen om zoveel mogelijk een Bijbels spraakgebruik aan te wenden. Het begrip “toeleidende weg” is ook niet Schriftuurlijk. Er is maar één toeleiding; dat is Christus, zegt de apostel Paulus in de Romeinenbrief: “door Welken wij ook de toeleiding hebben door het geloof tot deze genade”, de genade van de rechtvaardigmaking. Christus is de enige toeleidende Weg, maar er is geen toeleidende weg tót Christus. Gaat er dan helemaal niets vooraf aan de openbaring van Christus aan en in onze ziel? Het werk der wet, de geest der dienstbaarheid tot vreze, overtuiging van zonde en van ongeloof; dat gaat eraan vooraf, maar niet een toeleidende weg waarop mensen als het ware naar Christus toe kunnen werken.

De mogelijkheid dat er Iemand is, Die die grote schuld voor mij kan betalen. Dan kan zo'n mens wel eens denken dat hij een ogenblikje boven het stof is. Maar het gaat met zo iemand als met een persoon die op een donkere weg loopt. Hij komt een auto tegen met felle

koplampen; daar kijkt hij een ogenblik in; die auto is voorbij en dan lijkt het alsof die weg nog veel donkerder is. En zo is het ook met dit; de Heere geeft die mogelijkheid, of die heenwijzing, niet om een mens daar rijker mee te maken, maar om een mens daar ármer mee te maken. Armer..., want hij moet erachter komen dat hij geen gelóóf hééft. En wat gaat zo iemand dan doen? Zo iemand gaat opnieuw werken, werken. Maar nu werkt hij ook met Christus, van Wie hij iets gezien heeft door het Evangelie; hij gaat nu een soort hélpende Zaligmaker aanroepen: “Heere, ik zal mijn best doen; wilt U dan aanvullen wat ik te kort kom?” Mis! Christus wil een volkómen Zaligmaker zijn voor een volkómen zondaar, anders niet. En dat moet die mens worden, hij is nog geen volkomen zondaar. Hij verkeert nog in de staat van het ongeloof, want al die werkzaamheden om met God verzoend te worden, zijn uitingen van het ongeloof. Het is een verschrikkelijke misleiding, en je ziel is in gevaar om eeuwig om te komen, als er gepredikt wordt dat dat uitingen zijn van het geloof, dat dat vruchten zijn van de wedergeboorte. Foei, foei! Terwijl zo’n mensenkind de Persoonskennis van Christus mist; alleen “die den Zoon heeft, die heeft het leven; die den Zone Gods niet heeft, die heeft het leven niet.” Wát hij ook voor leven houdt, hij heeft het leven níet.

En nu kan het zijn – maar dat is van Gods kant, wij willen tegenwoordig vanuit Gods kant redeneren: “Ja, maar het is toch wel van God, het is toch van Zijn Geest, het is toch wel van Christus.” Daar hebben we niets mee te maken. Er staat van de heidense Kores geschreven: “Kores, Mijn gezalfde.” “Ik zal u gorden”, zegt de Heere van Kores, “hoewel gij Mij niet kent.” Zo kan de Heilige Geest een mensenkind gorden, aangorden tot iets, gebruiken tot iets, zoals Judas gebruikt werd tot iets; licht geven, een gave geven tot iets, maar dat is niet de zaak waar het op aankomt.

God kan veel bemoeienissen met ons hebben. Lees maar eens in de Bijbel van Nebukadnézar en anderen, en ook van dat volk Israël in de woestijn; wat had God veel bemoeienissen met dat volk, wat hadden ze veel uitredingen uit de nood gehad; wat hadden ze veel wonderen

gezien in de woestijn. Als er één volk is geweest wat had móeten geloven, is dat het volk Israël wel geweest. Ze hadden een Profeet bij zich, een Profeet Die voor hen uitging, Die in de wolk was, namelijk Christus; en Mozes die de woorden van God tot het volk overbracht. Maar toch kon dat volk niet ingaan vanwege hun ongeloof. Ze hadden de almacht van God gezien, geproefd en gesmaakt. Dan komen ze aan de grenzen van het land Kanaän, en dan zeggen die tien verspieders als ze terugkomen: “Het is inderdaad een kostelijk land, een land, vloeiende van melk en honing, maar...” - daar heb je het ongeloof: maar... -: “wij kunnen dat land nooit innemen, want het is een sterk land. We hebben sterke muren gezien, brede muren, veel steden, grote, sterke en machtige volkeren, de Amorieten, de Hethieten; wij kunnen dat land nooit veroveren; en wij hebben zelfs reuzen gezien en wij waren als sprinkhanen in hun ogen; nee, dat kan niet.” Dat is nu het ongeloof: de almacht van God in twijfel trekken. Zo verschrikkelijk. En daarom moest dat volk terug, en veertig jaar zwerven in de woestijn.

Totdat de Heere zo'n ziel, die iets gezien heeft van het Evangelie, gaat leren dat hij zonder geloof is. Want hoe dichter je bij het Evangelie geweest bent hoe schrikkelijker de zonde van ongeloof is. Totdat de Heere zo iemand gaat ontdekken, afbreken, en niet alleen leren dat het zonder geloof onmogelijk is Gode te behagen. Hij heeft geprobeerd God te behagen, maar het is niet gelukt, het is bij zijn hand afgebroken, zoals voor iemand die in een wak valt het ijs afbreekt, en dan moet hij wegzinken. Dan moet hij nog wat anders gaan leren: niet alleen dat het zonder geloof onmogelijk is God te behagen, maar ook dat ál wat uit het geloof niet is, zonde is. Is dat zonde, je eenzame plaatsjes, dat wenen, dat schreien en dat roepen? “Heere, ik heb toch mijn ogen als het ware leeg geweend vanwege mijn gemis; ik heb geroepen totdat mijn keel ontstoken werd; ik heb gezocht, mijn knieën zijn kapot gekropen; is dat allemaal zonde?” Ja, dat is nu zonde, dat is blinkende zonde. Waarom? Omdat er geen geloof in gemengd is; “en al wat uit het geloof niet is, dat is zonde”, mensen; ons Bijbellezen, ons

zingen, ons Bijbelonderzoek, onze bezinningsbijeenkomst; als het niet uit het geloof is, is het zonde voor God. Dat komt de Heilige Geest de uitverkorenen te leren.

En weet je hoe het nu komt dat er zoveel mensen in twijfel verkeren over hun staat? Omdat ze nooit recht afgesneden zijn van zichzelf, omdat ze nooit recht afgesneden zijn van hun wortel eigengerechtigheid; omdat ze nooit geleerd hebben dat al wat uit het vlees is God niet kan behagen. Daarom. En dan zeiden de Puriteinen wel eens, als iemand een getuigenis van Christus gaf: “Dat kan allemaal waar zijn, maar hoe was het daarvóór?” Hoe ben je eraan gekomen, hoe ben je nu aan Christus gekomen? Want Christus wordt inderdaad geboren in onze afgrond, als wij in de afgrond neergeworpen liggen.

“Al wat uit het geloof niet is, dat is zonde”, waarom? Omdat het God niet kan behagen. “De HEERE zag Abel en zijn offer aan”, staat er in Genesis 4. Eerst heeft Hij de persoon aangenomen en dan pas zijn offer. Dus eerst moet onze persoon door God worden aangenomen en dan kan de Heere pas de werkzaamheden, de offeranden van ons, het gebed, het roepen, het zoeken, aannemen. Wanneer begint een mens God te zoeken? Als God hém opgezocht heeft in genade. Dan zegt hij: “Ik zoek u met mijn gehele hart, laat mij van Uw geboden niet afdwalen”; “Heere, ik zoek U in den dageraad”; “mijn ziel is voor U als een dorstig land”, zonder water. Dat is niet een werk der wet, maar een vrucht van het rechtvaardigend geloof. Het ongeloof zegt: Ik ben waarachtig, maar God is leugenachtig. Weet u wat de apostel Paulus in de Romeinenbrief zegt?: “Wij weten nu dat al wat de wet zegt, zij dat spreekt tot degenen die onder de wet zijn.” En dat zijn we, totdat die gezegende Christus in ons leven geopenbaard wordt, eerder niet. Zolang dat niet gebeurt, zijn we onder de wet en in de staat van het ongeloof. En dan in die diepte van onze nood, als we ervoor ingewonnen worden, als er in ons hart iets komt waardoor we de moed opgeven om nog langer door eigen kracht en werkzaamheden zalig te willen worden en te kunnen worden. We voelen het: we moeten geloven en we kunnen niet geloven; we hebben geen geloof, we

worden erbuiten gezet. O, dan kan die vijandschap zo groot worden in iemands leven, zo groot worden: ik heb iemand gekend van heel nabij, die had veel gezien van het Evangelie, hij had liefdesuitgangen in zijn hart gehad; daar kon hij van vertellen; maar hij had nooit liefde tot God gehad; dat is het verschil. Wij kunnen allerlei zaken, bemoeienissen hebben, ook geestelijke bemoeienissen van God met ons; maar het komt erop aan dat wij door het geloof werkzaamheden hebben met Gods beloften. Veel meegemaakt, wonderlijke dingen, gebedsverhoringen, krachtige dingen en toch..., en dan komt de vijandschap: die persoon heeft zijn vuisten letterlijk gebald naar de hemel: "Ik wil niets met die Christus te maken hebben, met die weg; ik wil zalig worden in mijn eigen weg; met die Christus van U wil ik niets te maken hebben." En het is een wonder, een wonder van God, dat dat gebed niet verhoord is, anders zou ik hier niet gestaan hebben vanmorgen, als de Heere dat gebed, die uitspraak, zou hebben overgenomen.

O, die vijandschap kan zo groot zijn, want we willen niet sterven, we willen ons handhaven tegenover God.

Dan wordt die Christus der Schriften geopenbaard: "Dit is een getrouw woord en alle aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is om de zondaren zalig te maken" – en dan zegt iedereen van harte -: "van welke ik de voornaamste ben"; de voornaamste, de grootste, de diepst gezonkene. En weet je wat je dan ziet? Dan leidt de Heere je terug, terugleidend licht. Tegenwoordig hebben ze vooruitziend licht, dan zeggen ze: "Als je dat station gepasseerd bent, dan komt dat station." Ja, dat weten wij; in het natuurlijke is dat zo, maar in het geestelijke niet. Ze weten al precies waar het einde zal zijn, maar God werkt juist andersom, Hij maakt het steeds donkerder in ons hart; Hij maakt het zo donker, al zouden we heel ons leven oude schrijvers onderzocht hebben, en we zouden de talen der mensen en der engelen spreken, zoveel licht hebben, dan maakt God het zo donker, alsof we nog nooit enig licht hebben gehad. Ik heb het hier al een keer gezegd, meen ik, en ik wil het

nog een keer herhalen: Er was eens iemand die had veertig jaar lang de kinderen op de zondagsschool verteld over de Heere Jezus, met vuur, met ijver, met overgave. Totdat God hem ging overtuigen van zonde, en toen wist hij het niet meer. Toen zeiden ze tegen hem: “Piet, je hebt zólang de kinderen onderwezen over de Heere Jezus, je hebt verteld tegen ze met vuur, met overgave, met enthousiasme; er is toch een Zaligmaker, Piet? Er is toch een Christus, een Middelaar? “Een Zaligmaker”, zei hij, “wie is dat? ik ken Hem niet, ik ken Hem niet, wie is Hij toch?” God zegt: “Ik zal het verstand der verstandigen tenietmaken.” Dat doet de Heere. En als dan de Christus der Schriften, Die op dat moment de Schoonste is van alle mensenkinderen, in Wiens lippen genade is uitgestort, daar zie je dan zoveel schoonheid en heerlijkheid in. Dan is Hij het geweest Die de wet volbracht heeft. Voor ons was dat niet in de eerste plaats een Christus Die mij of ons zalig maakte, nee, daar ging het helemaal niet om. Het gaat niet om ónze zaligheid, lieve mensen, vrienden, het gaat niet om onze zaligheid, maar “dit volk heb Ik Mij geformeerd”, zegt de Heere, “zij zullen Mijn lof vertellen.” Het gaat niet om ónze bekering, maar het gaat om Gód, dat Hij aan Zijn eer komt. Nu was dit de blijdschap in mijn hart - ik sprong op van vreugde -, dat nu Christus, de Zonne der gerechtigheid, dat Hij het pad van Gods geboden volkómen gelopen had, dat Hij Gods eer weer hersteld had, dat Hij Zijn verbroken wet weer hersteld had. Het is eerst: “Ere zij God in de hoogste hemelen”, en dan pas: “in de mensen een welbehagen.” Niet andersom. God werkt nooit buiten Zijn eer om; eerst moet Zijn eer hersteld worden, en dat heeft Christus gedaan. Als God nu dat geloof geeft (en misschien is het heel zwak in het begin, maar dat geloof heeft dezelfde kracht als een groot en sterk geloof. We hopen daar vanmiddag iets meer van te zeggen, als de Heere het geeft), dat geloof, als het echt is, als het oprecht is, als het waarachtig is, dan neemt het Christus aan – het aanbod van genade – en dan verblijdt het zich in Hem Die de Weg, de Waarheid en het Leven is.

En met terugleidend licht komen al die momenten terug in ons leven: dat God ons geroepen heeft, geroepen heeft door het Woord, geroepen heeft door de geschriften die op dat Woord zijn gegrond, dat Christus ons genodigd heeft toen je die preek las over het tekstgedeelte: “Laat u met God verzoenen”; toen je dat Schriftgedeelte las waar Paulus bidt: “Van Christuswege: Laat u met God verzoenen”; dan zien we het wenen van de Heere Jezus over Jeruzalem; al die momenten. Dan zien wij ook helder en klaar dat wij zulk een dierbare Christus heel ons leven tegengestaan hebben met onze werken, met onze vrome, farizeze, godsdienstige werken, dat wij Hem opnieuw gekruist hebben door ons ongeloof. En dan gaan we tranen schreien, dan gaan we zulke tranen schreien van diep berouw, dat we nu op zulk een grote zaligheid geen acht hebben geslagen, al die jaren lang; en vul dan je eigen leeftijd maar in, hoe oud of jong je bent, dat je zoveel jaren lang Christus aan de deur van je hart hebt laten kloppen: “Doe Mij open, doe Mij open.” Want vergeet niet dat de zonde van het ongeloof een verschrikkelijke zonde is, niet alleen dat het Christus veracht en verwerpt, maar het maakt God tot een leugenaar: “Die niet gelooft in den Zoon van God, heeft Hem tot een leugenaar gemaakt. Dan zeg je eigenlijk: “Heere, U liegt, maar ik ben waarachtig.” En Paulus zegt: Nu moet het omgekeerd worden: “Doch God zij waarachtig in alles, maar alle mens leugenachtig.” Dat blijven we, leugenachtig, ook na ontvangen genade. Leugenachtig, zoals de Catechismus het zegt van iemand die door het geloof gerechtvaardigd is: “en nog steeds tot alle boosheid geneigd ben.” Als dat niet zo zou zijn, zou je Christus niet meer nodig hebben. Tot alle boosheid geneigd. We hebben Hem laten roepen, we hebben Hem opnieuw gekruisigd, want als je niet gelooft in de Zoon van God, dan sta je bij het volk van de Joden, die daar riepen: “Kruis Hem, kruis Hem, kruis Hem.” Misschien heb je in je leven “Hosanna” geroepen, toen de Heere iets aan je gaf waar je blij mee was. Maar toen God kwam om alles af te nemen, heb je geroepen: “Kruis Hem, kruis Hem.”

Vandaag is het een bezinningsdag, en ik hoop dat we allemaal deze bezinning, ook in ons eigen persoonlijke leven mogen hebben, dat wij onszelf eerlijk de vraag stellen: Verkeer ik nu onder de macht van het ongeloof, of mag ik zeggen: “Ja Heere, ik heb toch geloofd in de Naam van de eniggeboren Zoon van God.”

De Heere Jezus heeft Zich over twee dingen verwonderd toen Hij op aarde was: Hij verwonderde Zich over het grote geloof van de heidense hoofdman, en Hij verwonderde Zich over het ongeloof van Zijn eigen broeders, Zijn eigen magen en bekenden in Nazareth; Hij kon aldaar niet vele krachten doen vanwege hun ongeloof. Ze brachten hun zieken niet tot Hem, omdat ze Hem verachtten, omdat ze Zijn afkomst kenden; dus Hij kon niet vele krachten doen vanwege hun ongeloof. Ik heb al gezegd: Je verkeert zólang onder de kracht en de macht van het ongeloof totdat Christus, de Geschonkene van de Vader, Zich openbaart aan zó'n diep verdorven mens, die schuldig staat aan álles; die vijandig, vijandig dood is. Dan komt het geloof voor het eerst, dan bloeit het op, dan begint dat geloof zich te ontkiemen. En onze Nederlandse Geloofsbelijdenis zegt het zo prachtig, zij zegt namelijk: “De Heilige Geest daalt af in dat donkere hart van die zondige mens.” Die vraagt niet of Hij binnen mag komen, maar Die komt binnen, Die daalt af. Christus komt niet als wij kloppen op Zijn deur, nee, maar Christus komt als de deur van ons hart gesloten is; als de deur van ons hart bevindelijk in het nachtslot gegooid is, dan komt Christus door die gesloten deur binnen, en dan spreekt Hij: “Vrede zij ulieden.”

Want wat zegt Gods Woord ervan als we onder de macht van het ongeloof zijn? In de eerste plaats: “Zij konden niet ingaan vanwege hun ongeloof.” Misschien is er een ziel die zegt: “Hoe moet het? wat moet ik doen?, wat moet ik doen?” Bekennen; alleen: “Ken uw ongerechtigheid, dat gij tegen den HEERE uw God hebt overtreden.” Dat moet je doen, God gelijk geven, en jezelf verdoemen en veroordelen. God is waarachtig in alles wat Hij spreekt. Hij zegt het: “Die den Zoon ongehoorzaam is” – en ongehoorzaam zijn we zolang we niet

geloven in de Zoon van God – “de toorn Gods blijft op Hem, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien.” De Heere Jezus zegt: “en die is alrede veroordeeld, dewijl hij niet heeft geloofd in den Naam van den eniggeboren Zoon Gods.” Het is wat, het is wat, dat je die Christus van Wie God Zelf spreekt: “Alzo lief heeft God de wereld gehad.” Wij maken daarvan: “Daar wordt de uitverkoren wereld mee bedoeld.” Nee, er staat in het Grieks: kosmos; dat betekent: de schepping; de verloren schepping, de mensheid die in zonde verloren en verdronken ligt, alzo lief heeft God die wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe”, wie hij ook is, wat hij ook gedaan heeft; “al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw; al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol.” En daarom nodigt de Heere Jezus ons ook vanmorgen: “Laat u met God verzoenen; blijf niet langer in je ongeloof, werp het net eens aan de rechterzijde van het schip, dwars tegen alles in, en dan zult ge vangen.” Aan de rechterzijde van het schip, als we God, onze Schepper, recht en gerechtigheid toeschrijven, dat we op een punt mogen komen dat we aan het einde van de wet mogen komen, aan het einde van onze werkzaamheden, aan het einde van alles. Als we aan het einde van de wet gekomen zijn, zijn we ook aan het einde van de vloek gekomen, de vloek die op ons rust, niet alleen op onze geestelijke werkzaamheden, maar ook op ons eten, op ons drinken, op ons slapen; alles wat we doen ligt onder de vloek, omdat we buiten Christus zijn; alles druipt van de vloek. En zoals de zegen en de vrede gevoeld wordt, zo wordt ook die vloek in ons hart gevoeld. Dan is het alsof je keel dichtgeknepen wordt; als je dan voor moet gaan in je gezin, het kan niet, het kan niet. Je kan het Woord van God niet meer lezen, want het Woord van God veroordeelt alles. Je kan je knieën niet meer buigen, want je bent een huichelaar voor God; je voelt het: God neemt van mij niets aan; je eten en je drinken, alles, ja, je persoon ligt onder de vloek. Eerst moet de persoon van God, door God, aangenomen worden, zoals bij Abel, voordat Hij onze werkzaamheden kan aannemen. Onder de vloek is

nodig, om afgebracht te worden van alles van onszelf, opdat we die rijkdom in Christus deelachtig mogen worden. En als je dat geloof mag ontvangen, dan wordt die vloek van God weggenomen. Dat vóel je ook, dat voel je ook. Misschien vloeit je dan op dat moment wat door, maar je voelt het, er is tussen duisternis en licht geen jaar, geen maand, geen tientallen jaren. Nee, het is een moment. Je bent óf onder de genade óf onder de wet. Op het ene moment onder de vloek, een ogenblik later onder de genade. En de vloek die in je leven op alles gerust heeft, neemt God weg, en dan komt er een stille rust, een blijdschap, die je misschien niet begrijpt, die je niet kunt verklaren, maar die blijdschap, die rust vanbinnen, dat je voelt: God is niet langer boos en vertoord op me. Dat is dat onderscheid. Dat moeten we kennen. En als we in het eerste punt niet helder zijn, als we twijfelen of we wel recht afgesneden zijn van onszelf, dan blijven we heel ons leven twijfelen of we wel een waarachtig geloof hebben; dat is een van de oorzaken. Maar ik hoop daar vanmiddag iets meer van te zeggen. De Heere zegt – en dan wil ik gaan afsluiten -: “Heden, zo Gij Mijn stem hoort”; als je de stem van God hoort, en dat kan zomaar in een ogenblik tijds gebeuren, want “de doden zullen horen de stem des Zoons Gods, en die ze gehoord hebben, zullen leven.” “Heden”, want morgen kan het te laat zijn, “heden, zo gij Mijn stem hoort, zo verhardt uw harten niet, maar laat u leiden.” Dat is het punt, dat is het verschil: “láát u met God verzoenen”, láát u zalig maken, láát u leiden. Er is niets zo heerlijk als je te laten drijven op vrije genade, opdat God álles in ons mag werken. Dan zijn we uitgewerkt, doodgewerkt, moe gewerkt. We hebben ons hele leven gedraafd en geslaafd om zalig te worden, en we wisten niet hoe gemakkelijk zalig worden was, als we het over mogen geven in de hand van Hem.

Ik heb eens van iemand gehoord, die zei: “Geloven is onmogelijk; je kunt eerder de sterren van de hemel plukken dan geloven in de Zoon van God; en als het geschonken wordt, is het ónmogelijk om niet te geloven.” Ik hoop dat de Heere ons achter die paradox mag brengen wat het is om die lieve Zoon van God, Die Zijn bloed gestort heeft, vrijwillig, voor ons, wat

het betekent om het bloed des Nieuwen Testaments onrein te achten, opdat wij schuldig mogen staan aan die zonde van het ongeloof. Kijk, en dan is er verwachting voor degenen die geen verwachting meer hebben. En dan wil ik eindigen met deze woorden: “Het volk dat in duisternis wandelt, zal een groot licht zien; degenen die wonen in het land van de schaduw des doods, over dezelve zal dat licht van de Zon der gerechtigheid opgaan.”